

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta este de 2 ori: Mercurie și Duminică, Foia, cându conduce ajutorul — Președinte: pe un fl. 10 p. 1/2 fl. 8 fl. v. Tiereier 16 fl. v. a. pe unu anu sîn 3 galbeni mon. sumătoia.

Brasov 17|5 Novembre 1866.

Se prenumera la postele c. r., și pe la DD. corespondenți. — Pe urmă serie 6 cr. Taxa timbră a 30 cr. de fisacu publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA

— Transilvania. —

Nr. 4536/1866.

Autografu imperatescu.

Dela în presidiu alu r. cancelarie transilvană a venit urmatōria sorisore de mana preșinală.

Jobite conte Haller! Intocma, precum locitorii celorlalte regate și tieri ale Mesei, au datu, numeroză documentari de promptitudine activă și de resemnătare patriotică si locitorii marelui Meu principat Transilvania, cu tōte, ca în epoca rebelească de curând trecutu nu au fostu nemindinociu stacati, si cu o promptitate demea de recunoscintia tōte clasele poporime au urmatu la chiamarea de a intarri armatei spre a ajută la apărarea patriei.

Acesto documents de credintia adicta și de nobile sacrifacie Mi-miscata de bucurie, amă ea atata de suparată prin evenimentele im-

template.

Deci Ve însarcinesu, că pentru documentarele si se participă pentru ostiai raniti și bolnavi se le faci cunoșantă multitudinea Mea, prezenți si tuturor claselor poporime marelui Meu principat Transilvania, pentu promptitudinea, en care au urmatu la chiamarea, spre a contribui la extraordinară intreagă a armatei.

Iglan 6 Noembre 1866.

Franciscu Iosifu m. p.

Acesta prenăntă scrisorile de mana se aduce

prin acesta la generala cunoștință.

Closiu în 13 Noembre 1866.

Dela regiula Presidu gub. transilvana

si următorul

aducăt si obiectul de la

Brasovu 16 Nov. Preșalăto autografu

de susu alu Mai Sale ne s-a castigatu una sati-

făcătoare bucurie, ne o mangântu animile cele, ce

de timpulu, condus etiernu asemenei autografi

publicate pentru regatul Ungariei, si pana in

momentul de faca, inotătă frica si spere-

ranța, nucanva autografu se intelégă si pe locitorii m. p. Transilvană intr'una, ceea-

ce nu ar fi meritu temeros, es unione Tran-

silvaniei cu Ungaria' si unu cu subiectivitate;

ne au misită ince acoperantele, ca Prae-

gratiosulu Nostru Monarcu si Mare Principe se

va indura că enu painete induratur si ne sustin-

si spara separaturo dreptu de statu al patriei

noste Transilvană cu autonomia propria. Sim-

tiemintel cele mai omagiali de aderintă si mul-

timata se voru reinnoi în tōte animale bunilor

patriot!

R. —

Revista diurnalistică si „W. Z.”

Concordia* în Nr. 83 descerdă atatu credintia politica catu si onore Redactiunei Gazetei; descerdă iuse si spiritul național de a sacrificia. Abnegandu-se, ne se dōra pen-

tru acesta mai multă.

In art. „Coloete si fonduri etc. Closiu 20 Oct.

enumeră una cor. padisoriu „W. Z.” colo-

tele si fondurile facute, dicundu: „Se vedemă

inse, ore romani toeme in acesti tempuri fără

grele nu s'au si cam saturato de coloete”, des-

cerdandu prin acesta dela „banului național”

pentru academii de drepturi. Toeme aveau

una responsu aproposu si dela:

„Closiu 9 Nov. Nu seiu, cine e alegă,

că cutesa a ni se pună că nu noro pre-

intreprinderile, a caror realizare totu suflită

trebue se o dorăscă. Parechia, ca una corre-

spondiente pseudonimul si săramu capulu că ju-

deulu neadormit alu lui E. S. a nu descredintă

conducta curiașanel simtiemintelor noastre na-

tionale insintea publicoloi, de cutesa aesi dia loculu nostru in marela publicu ca desmentari cu totale opuse consimilatorilor noștri; pentru, dora nu va si nimeni statu de usioru catu se credea correspodintul dia „Concordia”, 28 Oct. ast. intitulato:

„Coloete si fonduri facute de romaniii transilvaneni”, care scrie cu datea de aici 20 Oct. oulce că acesta: „nu mai credu se naeici unu roman asa de prostu, că se mai de masoru una crucei spre asemenea scopu mare, pana nu va vedé statutule academiei confirmate de Mai. S'a”, se credea decu nof Clusianii n'anc sci, se statutule de acedemii nu se confirmă, pana candu nu se afia fondulu licidu si neproblematic pentru redicării, si, cumes nof Clusianii amu fi dusmani unei idei mantuitorie, care singura fara neci o grentate nu se potoc acoperi lipsa ea mare de totu felibul de institutie de crescere, pentru care or si amico ale venitorilor natu- neli, trebuie se miscă totu pătră spre a se face catu mai curandu corpua. Nu ne place neci desmentarea, ce se afia in cunitive coresp. mai la vale: „Se vedemă inse, ore romani toeme in aceste tempuri fără grele nu s'au si cam saturato de coloete”. Aceste incu le re- spingemu cu tota indignația din sfăr's sug- tarilor noștri. N'am vră, Domine ferescă, că cineva se crede, ca noi n'amu dori, să neam opun catu de pacinu la acceptari a introduce a serbilor constituționale din 26 Oct. cu statu mai pacinu, ca singura idea imprenută cu ea, idei escrișirii „omni banu nationalis” in ea- di pe totu anulu, fac importanti* acestaie ser- bari anuale, preste tota elibuzuire unui omu usioru la judecată, mai sfondu batistoria in- fluientu si consecintele ei morale, deostu tota coloete care au facut naționa romana de candu a fostu gonita de sorte, că se nu i mai

fi erstatu a se ingrijii en poteri unite de in- tilărișie s'a, printru idei acesta s'ascunde in si- pili eti onto tesarau una fontana nescotu de binecuvantă. — Nu suntem statu de amorti- zul național, inestu se potem si numai visa, cu cor. „W. Z.” candu dice, „ca ro- manii au facut destul si incă pré utilu”, ca- cu ar ve se dice, ca actu nu mai trebue se se ingrijigă de mai multe! — Ca Biasianii au 17 milii din obi. urbariali, se faca ei. Se facă după potu* ar face inse de securu, deo- săr' unu toti romani la sacrificiul Montenii, să se numai la darea „banului național” spone- tanu, si tota ne mai ramau multe de facutu, ca lipsele noștri sunt legioni!

Onoiatulu publicu se veia, ca acesta nu e opinioanea Clusianilor, ci „W. Z.” trebuie se fie una fientă din regiunea Bihorilor. Noi vom dovedi acesta pînă faptu catu mai curandu in publicu, pana atunci etc.

Redactoarea Gazelei Transilvaniei se bucura de asemenei respectatorii nobili si ai' se tiene de problem' unorile sale a face la acela articolu subscrizor „W. Z.” si ea următoarele ilu- strații:

Avem un exemplu cu totula imponitorie de spre ingrijigă si incorduri una preste alta si fara resuflare la tota naționile conlocuitoire, toeme in procedere s'a in academii de drepturi. Lasa, ca fratii sasi sunt proveditu in c. r. Academia din Sibiu, dar apoi fratii maghiari neci de diutunat statu de numerosi es noi in Transilvania*, după ce si castigara Academie din Clusiu cu spesile statului, apoi totu no se multumiri neci cu statu, ci si mai redicări si in M. Osiorieh si in Aiudu alte dōne. Ore se bine nu voiesc nōce ei ce de nezmentă dela acesta conditioane de viața politica, man- dune numai la rami de industria? De pe ungi se cunoscă Leolu. — Heil evangelic-refor-

matii ambii in tota tēr'a din casa in casa ne- contentita, indemnatu si cercindu statu pentru redicări de institutie, catu si tocmai acme pen- tra sustinerea juniorilor la scoli mai înalte, ad- ducă ajutorul statu in grăunte, catu si in vesti- minte si bani, fara că se se afle cineva din in- nulu loru, care si numai se scape din gura verei vorbi, ce ar potoc aduce vreunu indispen- siabilu său de potoc desmentala dela asemenea co- lecte pentru binile loru statu naționalu catu si confesionalu.

Protestanti in generu sunt statu de cu- mințe, statu de aprofundati in planurile loru basate pe miu a ince solidarii loru potere pen- tra una victoria mai bună, in catu si latescu activitatea prin felu de felu de renuniu, active, chiaru si preste tota suprafaci a pamantului, d. minunile renuniu G. Adolfaie (Gustav-A- dolf-Verein) cu caru ajutorii vedi, ca reză cu bătută institutie si bescrivi nu nomai pe la noi, prin Bucureci si alte locuri ale României, dar chiaru si prin Constantinopole si alte parti continentale, lucrându pre sute si dora miu si in insintă totu odata si la scopurile loru na- tionale, precandu noi totu mai asteptam inde- siertu a ni se redică si noue dupa dreptu o academia de drepturi de catu statu, si de vomi mai asteptă, totu desierto ne vomu cam sită, pana candu nu se vomu incorede mai multu si noi in puterie noștră si cu o intelectă folosire loru, fara că cineva se simta că se se apăraspă, se se intrunim, spre a avea unu sorginte, una fontana, din care se ne putem implini defec- tele cele strigătoare, numai in vară nostra. — Fiti securi, ca neci pre aici nu se afia multi, cari si nu inovintări idea serbirii de 26 Oct. si a banului național, care singur si ne potoc a jută la o inaltare fara costu de pacina grentate si fara că se simta cineva chibru si creandu ar sta pe gută pînă celu mai grandios si paspartul. Apoi vedindu Majestatea odata generație nostra dorință, stanici oredu, ca vomi si jută si din partea statului, pana atunci? nu, nu credu.

Ce privesc la intrebarea: „Si unde este comitetul alese si confirmat pentru scopul acesta?” adica a infectarii academiei, apoi D. „W. Z.” scie, ca „Asociatia” noastră, pentru cultur'a poporului romanu, are si mai mare probleme de deselugat, in favoarea cul- tur'i poporului romanu, decat ce sunt acelle, cu care s'a ocupat pînă acum, pînă urmare in re- sortul ei cade si conlocuitorii la redicarea unei academii de drepturi si pentru agricultori gene- ralizari sciintelor coloru mai practice agrono- mie ex professio, ca poporul cu cate una si- pendiu miu de ani nu se va cultiva. — Apoi cul- tur'a poporului romanu, care se p. viitoru a- fara de preotii, si notarii, dascali, incu si din cei ce au dreptul politico de reprezentanță siu dreptulu de alegere, ar fi bine se fie inițiatu este de multi catu de catu si in canoscintiale dreptulor tierii, ca toti juristi vor avă si dreptul politico para consu, care oroum, dar va fi mai mare, decat se potem si eu libume reprezentati! Asia academie romana! ca „a ac- demiei en limba romana gres de inteleseu abiu se resolvă a inventa dreptul vre ca- teva duecene de juni, cam cum potu pe dupa unu si cu mari sacrificii de tota categori'a, — prin urmare „Asociatia” si si detină misiunile sale a spinși acesta defectu mare, capitalu alu poporului romanu, care i include calas de a se lumina si sciintele dreptulor si obliga- minelor sale cu intenție. Apoi, deoarec a- dăunarea Asociatiei, va sci si face statute de academie si va sci midisloci si confirmarelor, numai se fia mai astinu substrate, paralele Dle. Apoi se mai sci Dle. „W. Z.” ca acesta e una lucru filantropic: a face pomana pentru cea mai sermnana naționu dintre tōte naționale

din Austria în respectul institutelor de cultură. Si legile în vigoare — despre Reuniuni, — le am studiat Domnului Meu, ca numai în ele să fișădă măntuirea pentru om poporul fost stat de încăzitorul: — ele nu prețindu statul intarit, Domnule, pentru că cinstiga materialul, ci decă n'as ură „Asociatia", și dejunsă după lege a asternă statutele infinitantele respective Reuniuni la instalația regnului; și făcă mai asteptă confirmarea său intarirea loră pot totu lucră la asemenea opere lăuntrică; se n'uleie, ca deoarece omulă la acăză pasiune, ardore si nu e atatu de nefericită, incetă spre daună națiunii lui se caute totu noduri în papura, se desmentește apătul de la pretește patimacie său ambiciose dela întreprinderi statu de imperios reclamate de tristă noastră stare în punctele instituțiilor.

Semana națională română! Cate mile si colecte au facuto fii tei pana adi; cindu la unii arsi, cindu la altii grasi, cindu la bonuvani, cindu la inundati, ma si la cerasitori de instituție din tieri straine, la privati și ticalosi, la destepți si betivi de totă limbă; si pentru tine se se afle inca desmentitori si pote, ca inca chiară dintre fii tui, că se mai români batuță de totă viscoale, cine sci, pentu ce este fatalitate! pre tene, care esti găla că napela de vestimentele cu to le care aspirăse elementelor politice, cindu strigi cu voce rugăști: filiori! filori! găla sunt si nu me'imbărcat! flamanda sunt si nu-mi intindeti si mie macaru unu și banuitu pe anu, că se mi se reveneră schetelele vietii spirituale, care mi a mai renumit din torturile scelslor barbare, mie care cu plute de dolin me unileces a cădă că o lipitura la pragurile straine, inca totu numi pregătit una cooperisie de aslu și vietiile mele, ca prezența Voastră me lastri și escapi? — Pretențe scumpă națională te impinge unu desmentitoriu eu vorba, ca pentru tene au facutu destoli fii tei, si tu no ai unde să te pleci căpoli! —

Noi desperă, mama iubita, ca seom fii tei cei bravi concurgă toti pe intrecute cu dăruri și sacrificii, spre atină locuințăi vietii tale, care ne este mai pretinsoș de catu a noastră. Începutul s'acuțo și cerul se ne ajute! că se vedemă si finele palatului ten, a academiei de drepturi, in care te vomu sedie, că se'ți recopeti poterea perduta, ca nomai „Schița" e potere! —

Eram se uită. Ce mancărime sămăcesc în stomacul Dțale „W. Z." de to incercă a descredita intru statu pe Redactorul inițiatorul publicului lor? Au socotesci, ca cei ce se avustau rău de caracteru a se rezolva, spre a fi în orce împregurării fideli nutitorii si spatorii ai binele național, si inca în sântanăi conceștinți, n'ar avé mai mare inerdecă inaintea naționalei, de catu ouă privată ore care, care n'a statato probe că aurile în focu, de sinecă credința si fidelize etra națională s'ă? Si Redactorul „Gazetei Transilvaniei", care mai multu din sacrificială sale proprie a inceputo în folosul națională, nu unelu nelă nouă, ci mai multe fonduri, premergându ultimul cu exemplul si de ascensiua forte mari pentru pînde lui stare si pré mici pentru ardore si pictates s'a catta biobea națională, n'ar fi indreptata așteptă una inordere catu de mare, că unu felu de recompenza a spontaneelor sale sacrificii?! Dar elu neci ca a visat de asa ceva acum, cindu avemă la mijlocului Asociației.

Vedi se 'ti iostorescut ceva tiegnosu si invidiosu „W. Z." In s'era de 29 Oct. a. c. indată, dopo ce mi odișnuii conscientia de fiiu si națională română cu unu sacrificiu de 1000 fl. consantuit pentru binele națională mele, spre scopul redicării unei academie de drepturi si inițierei poporului roman în scintiente agronomicice, eram la una mass strălușită, inognită de despeti din elu nemitorilor și maghiștilor de azi; si fiinduă sôrtea mă facutu si directoare la gimnasiul loru, în care inceau a crescutu molti din barbatu, ce se afa adi in frontea romanilor si unii chiară in posterile cardinali ale tierii, si in care si adi se afa, mai multi de treiă parte, teneri romani, intru toate restențăi idea, (me rugu de ertare Dțe „W. Z." se nu te sperăi era pentruca mai incepi unu fond) idea inceperă unu fond pentru redicărea gimnasiului superior. Toatele redioate intru familiarisarea acestui idee indată avură efect; se facă cierte unu dups altul; scrisei la Ecelentul S'A D. episcopo si supremu

directoare de Fagarăsi, ca sm inceputo fondulu. N'veam statut Dile; Ecelentul S'A lo intarose; si cu emisiu din 7 Nov. Nr. 2521/1866 me denumesc Curătorul alu inceputorului fondu, pe candu cernescu se denumescu uno comitetu: si éca străini conosco mai bine pe Iacobu Mureșanu, decatu Dta „W. Z." si mi incrediușu unu tondu mare, la uno gimnasiu mare fară se dica, ca unu locrum, că pe clasa... cum dici. Ce vrei acum Dile „W. Z."? candu incordi a depolarisarea pe bieleul Redactorul Gazetei? Astă a multimis' lumii!!!

Prinsece mă ince parola Dile, ca nu voiu odihni, pana candu noți voru arata ranile, că se'ți bagi degetele cele pripite în ele, că nă se credi, ca Redactorul Gazelei și mai devotu națională română decatu Dta. —

Blasius 16 Oct. 1866.

(Inchilare.)

Dara D. G. Baritiu se adresăsa, catu unu publicis de la caroi voiesca a sci, ca voiescu a pasi că condutorul națională si se roga de ei sa se vorbescă chiară si deterministu în programele sale; b) se nu mai dice România! sădăta, cînă congresu, său federalismu după naționalisti, său legile din an. 1863.

Acum inceastă pentru a adresarea supradisă a D. G. Baritiu din parteni, de comva in decorul acestuia, de candu ni s'au simăbătu lucru cu caderea D. Scherlinguer, asu si fostu morosu a vedé prin Gaze'a ori prin „Concordia" pasindu la mediuloc nesă barbatu insemnat cu programe subsecu, asu tacă, așteptându se vorbescă aicia, ce ar fi esitu in programele; — incebindu de asia numi aducu simiente se fiu vedute, in temă, că nu cumva, pre nevindeate si nesciute se mi cadia in ceară presupunerea, ca asu si cutesau a voi a fi, cîri a pasi de condutorul națională din aceea, ca să unu fiu alu ei, care am investit si eu unu insemnat bietele cugete si dorintele pre harta, m'ama rogata de barbatu insemnat si națională se pasăsico si se loare in interesul națională, cindu totu lumea se misca, si prin trăcăto mi am esprimato si unele pareri proprii despre aceea, ca ce ar fi de facutu; — dieci a nu cumva din acestea se cadiu in prepus de a aspira la rivalismu sau barbatii reconoscutei si națională române, asecușu pre D. G. B., ca asu aspirație mie prin capu nu mia amblatu, — ca ci déca trecuțul meu (care o scis Daa, ca e surină) si pasteușa mea indreptata la asia ceva, nu scriam rogană pre altini si punedundu în frunte provocăma la activitate. — Asia mie subsemnată, si sciu ca si altoru cari au mai scrisu că mine, — fara neci o calu ni se adresăsa voroi de a fi condutori. — Ma si indresnesc a aduce aminte D. G. Baritiu, ca pentru publicu sun si pericoluse aluri adăsu, ca si stunci multi romani, cari departe de ogutelul de a voi a fi condutori si naționali si scriute cetea spre lemuria ideilor, — in temă ca si vor provocă stampa de ambicio si obturatori, nu vor mai scrie*) si eu sun de parere, ca asia ceva nu p'ro b'ne. — Ei! Dile Baritiu, cari sunti condutorul națională, suntești condutori, — ve recunoșco națunes că atai si numai actiune(?) poftese, si ve recunoști străinii că atari, — deci n'aveti de a ve teme, ca ve voru intreze noște initianti, cari inca nu n'eozi oprăgiu, si si serie numele la publicurile sale, si cari déca n'au celută Gazeza si Concordia, supreficiale si potuță verde, ca numai cercasoru se pasită aicia, pre cari ne am dedat a ve vedé înfrunțate națională la activitate, si adaugu, caror de le ar si pleasi prin minte nebunii de a pasi că condutori, aru si ferisii că nesci o capie.

Incată la o) sun si cu de parere, ca cei ce pasăsico si vorbescă si premergă, se le facă osta, măi esau si mai corecta, — mai ince miéră bătătoriu la ochi cindu vedem, ca unu nu reconoscă, legitimitatea, sesimbaritoru si totuși parie le alegeri, nu recunoște legitimitatea dietei din Pește și totușu alegeri si tramită pentru dist' de a incoronare; — dara ce se faci, acesea au fostu pareri deprinsu si în faptu, couda se finu cu toleranțe facie cu ele, si aicia, pre cari se dedara națuniea si vedé in frunte se fiu pusită cu energia la mediuloc se dă locurilor careva direcțione, ca si Pavelu dice: „Pre

unii că acestia (ce retacești) voi sei suplăsesc indreptăti in spiritul blandieselor." — Éta sum de parere se scriem si se nedescoperim parerile cu totii, cum vomu sei mai bine, — cari ince aici si mai bine, aceia se scria si se vorbescă si mai bine, ca ci publicu se va scrie desclini celu bută de cele reale, bunulo se recomandă in seue, si apoi retacești, nu va negă D. Baritiu, ca sun supusă toti.

Incată la b) déca Daa ne róga se nu dicente, dñeșt' scu congresu", din parteni la asediu, ca ci si e carele aici vedo, ca pre mine me stinge rogară, numai atât' am intelește, ca careva din dobu netrecutu se fiu, sun si patră patriei castigă ce vedu, ca se fi mai bine; pentru totusi credină, ca déca reginu provocandu la manifestația dia 20 Sept. 1865 si la liberă transactione intre popora n'ar voi se scia de locu de trecut, în urma neci D. Baritiu n'ar intărdă si intră într'un congresu, in carele romani se se declăre pentru no'ă ori altă, si fiu pentru continuitatea de dreptă. — Incată ince adaugă, ca se nu dicem neci său federalismu după naționalisti său dict' din 1863 — en acesta nu soiu ce va se intelește, ca ci eu neci am cettu undeva asia contrapozită, neci stă dict' din 1863 in opozitione cu federalismu ma adaugă, ca precum s'au prefaçut imprugăriile dicta din 1863 presupun federalismul, si acesta' losto in intelește ilberne ne de dict' din 1863! — Vede dava D. G. Baritiu, en neci ci se voiesca si vorbescă de federalismu națională nu sunt in contra conținută de dreptă si a terenului legal, ci năchisă doresc stare constituite a imperiului, din carea de se se cură terenul nostru legal. — Apoi ca ci unii se mai estindă de acesa din Transilvania' si mai departe, si opiniile, ca cum ar si bine se constituie si organizase totu statul, eu credu, ca si chișu eu de o asu face n'asă strică neupă, pentru D. Baritiu scie, ca nu inca platește dare, care se aplică nu numai in Transilvania' ci in totu statul: asia dă sustinendus zastacata program's naționale speciale, precum place D. Baritiu, pentrue se nu no' intereseam si de organizații statului, că aceea se coresponda pre catu se pôte si dorințele noastre! —

In urma D. G. Baritiu se apropiă de inchiația articolului cu „deducere", ca romani transilvani in cestion străină politice prívitoare la reorganizare monarhiei, si mai alesu la împăcare diferențelor cu Ungaria', precum si la campanarea pretensiunilor internaționali din Ungaria', năchisă cărău in connivențialii lor de acolo romani de unu sange si de o limbă, nu potu face caușa comună."

Acesta le opină D. G. Baritiu nu că mandatari naționali, ci că unu barbatu la totu caselui din cei mai respectati si mai competenți, si națională română i va si luă în totu considerația aceasta parere, si de i se va se vedé corepondătoare, se vor departă totu, alte pitice; — cu totu această ince din parteni, cindu asu aveă dreptul se votesa, din astă si chișu nu mai singuru, asu votă contra; — pe totu, ca asu luă si spună marginilele cunoscințe romani austriaci sunt diemtate in Transilvania' si diemtate in Ungaria', asu ratiocină asia, ca unu fara altu nu potu mai nemica si ca de o nouă voi se scimă unii de altii vomu perătirea dătă cu totii, si apoi asu conchidești asia dă noi romani cu toti trebuiu se facemă caușa comună — pe catu putem — si prin urmare dătă se nă ingrijim, — se ne punem în rondo a casa, dăra ce se va potă deli noi se facemă ca se se prefașă si sărăta cerasitori bărem de suferită; ca ci totu perioada de a mai scăpări parere, ca si dict' din 1863 a facutu una dintre gresielele celor mai mari, ca fostu separatista si nă facută bărem de suferită in caușa fraților din partiumurile adăsu, la Ungaria' făta roislor, si sunau pre cales administrativă. — În acela sească sească a si parere pitice după auctorul ei, si facie cu parerile mai intemeiate va dispăsi și multe dorințe si pareri nemătare, si caușa ca o am descooperită e, ca sun voito, că se remana bărem pre harta, deces români s'au ivită si es in lome. — Cu cari am si gișată.

B. Petrosianu 10 Oct. 1866.

Soferintă pentru dreptate.

In diorâulă maghiară din Cluj, Kol. Kozl. Nr. 118 din 6 l. c. esindu o correspod-

dintă din Zlată a subscrise de unu Havasi, în care Duiatul întrările se acorda și de persoană și de spulberă din Gazetă N. 59, să numindu-se proletariu, păiesc și mai încolo, discutând, ca am supu aeroul carcerilor din Iotărești Belgradul.

Ei bine D. H., eu la acesta nu îmi respondu altă, decât că Duiata că locitorii în Zlată trebuie să se scufătă bine, ca eu că unu omu fară de deosebiri să măseră, trăiesc singură numai din moșia mea propria, eredită dela roșii strămoși, și — după cōrnele plăguil mea; precum și se că, ca familiile mea, e una dintre cele mai vechi ale statului nostru și după darea, care o platește pre moșia, am dreptul de alegeră, adică sum censit.

D. H.: Duiata dăru pentru aceea cea mea numește proletariu, pentru că mi fi vedută cu binețe prănumea? Bine, se fă, mie nu mi passa de numirea Diale și a consecuorii (intre care sunt și unii romani rătăciți, pentru că eu mai bucuros voi ramână pe lungă plăgădu și moșioră mea, decât se fă de acel nemembrii de ai Drăvăstrăi, carii vinu pre la noi cu dăsgăi infișați de ăle, aruncă, și, piperiu, de le dău pre cōcurdulă nostru; și acă urcă kam, carii vinu cu el în străină din satu în satu spre a cosa insolitămiente proletariul — năstru totu pentru cōcurdulă*).

Ce se stinge înse D. H. despre carcerare mea, deoarece nu scu sănu voiesc și că stăres lucru, ésc aci /, și ciudă suplușo coloru 4 comune romanești din diosa de Zlată: dto. 14 Nov. 1860 Nr. 7649, subscrise de 6 preți și mai mulți reprezentanți, dar acela suplușo vei cunoscă D. H., că acești romani impreuna cu subscrisele, pre temeșoi ord. gubern. dto. 14 Nov. 1852 Nr. 8314/2230 și a aceloră ministri, dto. 25 Aug. Nr. 9523 și 20 Dec. 1859 Nr. 12466 nu au poftit altă decât dreptul și respectarea limbii sale care și atunci că și acuma (?) îu vatamata în dreptul său.

Apoi pentruștă am lucrată cu aceea aplice, și am subscrise omenei, pentru aceea judecătă dăru onoratului publică, că ore facutam eu ceva crima, cătă omenei de calibru Diale și respectare, instrumentale ocliei Drăvăstră, evenelu din Galatiu — se me incuse cătă conturbatorul de popor, agitator, bojagiță, și atele; în urma carei apoi firește fusei sub cerceitate la tribunul militar, și pana deosebire cerceata însă, detinut în 6 septembrie în fortăreță; era în urme dovedinduse diavoleștile intrigi, fusei érasă eliberată că nevinovată.

Atata mi tienut de datorință D. H. și îmi respondu pentru salvarea omerei mele, decât la cele altă barefe din „K. K.“ N. 118 referitoră la interzimirile din 1848 și la poporul nostru — ne cunoșindu cine și ce felu de creață este, nu aflu lucru vrednicu de a me mai lăsa în vorbire cu Duiata; — ci te provocu cu tota seriozitatea, că deoce negoiul Duiatule scosu în plati publicității, și adeverată și nu iau; — și lăngă elu cu numele celu adeverat, și nu te ascunde după colisul pseudonimului, că se scu cu cine, și ce am de a face; — și apoi atunci cu cea mai mare placere îți voi reda manusă; — era pana candă pre terenul publicității te vei prezenta cu larva, și nu că barbatu cu frontea sarina sub nume adeverat — pana atunci ne respondinduti la cele rezerve — te voi numi de unu calomniatore și future rătăciți. —

Plăcerină C. G. Collini.

Din respectu cată inacmătatea obiectului, éca publicu și susu numita petiție pentru respectarea limbii, atunci, candă absoluțimila năi ne recunoscă, mai multă decât ce voiesc omenei constituției din 1849 și nă respectă acum, de astea, candă sunt obligați și de legă art. I și II 1863-4. Ecă o din furi iu peru:

Insolita C. R. Pretura.

Comunale năstă Petrosani, Galatiu, Feñesiu și Presaca, sunta locuite de uno poporu și nămestecă, adică de romani, carii nu scu sita limba decât cea invătata dela parinții sui, carea i ea romanesca, în acesta dar vorsece

si cere, ca după inițiușele ordinatiunie gubernal, dein 14 November 1852 Nr. 8314/2230 și celor ministeriale din 25 August Nr. 9523 și 20 December 1859 Nr. 12466, ca în tote lucrările atingătoare de sece se întrebuntenide unuia propriu sua limba romanesca, aici se tienu și Tablele aratătoare de comune și de Antistătie comunali, carii puna sci fusero scrise în alte limbă poporul nostru necunoscute, și ei se mai cu dorere, caci și dăla cele mai ultime ordinatiunie date în casă limbi poporului, și nu spona somu totu numai în limbi straine ne vînă ordinatiuni, citatiunii s. a.

Pentru acea ne rugamu dar de Insolita C. R. Pretura se bine voiesc, a ordina, pentru strânsa imprimare a ordinatiunior este în casă indebutințuire limbii poporului și anumito ca Tablele Comunelor și a Antistătie comunali inscrise în limba străină nu a neconosciuta, și se delature, și în locuri acelora se se spune Table scrise romanește, asaiodă și a oricărei trimiss catră comunitate năstă seu catră locuitori particulari, dîntre năse acelui nume în limbi românești și nă singură conosciuta se-ni se tramita.

Alo Insolite C. R. Preturi:

Plecăti servi: Moise Groza Collini, paron romanescu în Petrosani, Nicolae Zisbetești, par. Gălății Michael Nikula, par. rezidență în Preșaca, G. Popovici, par. Petrosani, Gerasim Popu, administrator paroch. gr. cat. în Fenesiu, Ioan Trifă, inspectore de marfă. Nicolae Ioan Tomi Michișă L. Georg, Buciumanu Nutz, Căză P. T. a Ianului, Nikolai Simeon a Flori, Medrea Iosif, locuitori în Galatiu. Hanes Lazar, Roman Simeon, Oniea Toma, Irime Ilie, Hanes Todor, Sîrbu Ioan, locuitori în Preșaca, Ioane Torcu, Popovici Ioane, Dusiu Antonie, Chișmănu Angelyu, Berbece Ionutu, Cibin Petru, locuitori în Petrosani. Oleșeu Toma, Petruș Georg, Puscheu Ilie, Cociobea Simeon, Andrei Tomoșa, și altele. —

7649 Resolutions:

Solicitană să îndreptăcește în lagăminte punctul primă la normele este în această privință, pe cantică adu puncto se lăsa în putere judelelor comunale a remane.

C. r. Pretura.

Alba Iulia 14 Faero 1861.

Nedrejka.
pres dto. 19/2 1861 Nr. 29.*

Teaca în 23 Sept. 1866*).

Stimate Domnule Redactoru!

Dupo ce ea Dlu M. M. de Campia intra corespondință a să acuna, după unu tempu mai bine ca de septe luni firește împintenat de unu dintre cei laudati, în coresp. s. tipărită în Gazeta N. 68 și 69 neputre neadevarul ce le scrie intrins — demne de totu despre — voriece a seducă opinionei, on. publicu în privința alegerilor din Februarie pentru diști din Pestă sevurăta în cercelul de alegeră Moi și cu dom. Chirzișiu, — te ogo concedem; și mie, stimate Domnule Redactor, am exprimă în sensul celu adeverat, asa precum au fostu.

Lăsu ca ori și ce felu de dispute aspira persoanei Dlu Hosszu Josi — eu acarui intenționi, si simtu năstăsunutu suntemu în elaru; — ei superbie si aciasi nu mai ei denpe de a perde tempul cu densa.

Lăsu ca corespondința din Clusia tipărită în Nr. Gazelei 26 — în ore numai în cataloju de pe fată portarile și nașniciile naționale a Domnisorul protopop Elekesiu și Chetianu ei adevărate. —

Lăsu ca insu din corespondința Dlu M. M. de Campie tipărită în Gazeta N. 68 și 69 — și orbule poite văda, ca Domnii protopopi Elekes și Chetianu, în decursul lunei Febr.

*) La repetitia provocare o publicam, cu acea observație, ca nodanduse văda a îndrepta ei pastramă si ortografa. — R.

1866 sau pres tinuta de inalta politica a opozitionii — și prin urmare au stricto multa causei naționale.

Lăsu ca prin acel rolă oportunitățe penă mulți deinde cei mai zelosi preotii, — sănă Dloru protopopii Elekesi și Chetianu subalterni foro se scie, sau trezito numai că an sedus!

Lăsu ca programul inteligenții dito, Blasius 25 — că tots celelalte care săn concepția în 25 si grecia, — și lăsa cu multo mai bine dacă se stimata inteligență decideau că subu nescu pretesto a nu merge la Pestă — și prein urmare nice a alegeri pentru aceti dieci a nu lăsa.

Lăsu — ca dacă acestu programul săn redică la decisiva — inteligență dein Blasius ar fi fost destulă se aduce la simple cunoștință onoratului publică numisi presin tipărirea lor în Gazeta, precum aceeași sau facutou în Nr. 6 — analogă celorlalte program concepte, — asternute — și publicate dein tota Transilvania — lăsa năcedem a și se da acel firmătate semi oficioasa, care i san dato, și prein urmare apoi au cauza ană a felu de felu de expilică sinistro, — lăsa alti mulți precum și Domnul Prot Chetianu în lăsat de mantu! —

Lăsu ca sub ori și se pretesto săn condiționă a merge la Pestă; — nimică alta însemnădă, decât a compromite marșata decisiva a glorioșei adunări dein 15 Mai 1848 dein Blasius, — precum și prein o ne mai auditio inconsequență a contemna sangeli acelora 40 de mil de martiri, carii sună jertfu pe sine pentru autonomia patriei — și reinvenirea naționale române. —

Lăsu ca politice dubitate — și ai condiționarei nu au fostu bune — și prein urmare nu stricatu forte multă, caici prein trezis au venit multă în confuzie de a nu stie face").

Lăsu, ca la tote — atitea incertitudini — dubitatei și prin urmare confuziei, via'a cei mai mare o portă capii nostrii biserici și naționalii — respective comitetul nostru cel național se permane — care din 48 nu numai ca nă e stera și desfăcută — fară în an. 1863 în congressul național dein Sibiu renoută; și amplifică, — a carui sancto și principale datorentă era mintenu după insulat reserpt dein 25 Dec. 1865, prein care ni său conosciu a merge la Pestă a misioci on. congressul național, caru nu se pute efectui în cointelegerie cu capii nostrii biserici și se aduna — și în numele naționalei a discută despre mērgem u — «nu nu a Pestă etc. — Si apoi în consequență acestei decisuni a sa concepția — tipări — si împărții programul — protestele — si adreșele etc. etc. — de eace apoi ave flesce care strinsu a se tiene! — Si în sensul lor a se poră! — Oaci astfelui ar fi disputatote opinionei diverse — exprimate — si adreșate în protestele dein Brasoviu Nr. Gazelei 6, dein Fagarasiu Nr. Gazelei 8, dein Blasius Nr. Gazelei 6, dein Turda Nr. Gazelei 7, dein Cetate de balte de la Nr. Gazelei 10, dein Teaca Nr. Gazelei 11, Desiu Nr. Gazelei 6 — și altele de care sunu în propu numo aducă aminte ca in care numerii sunt tipărite.

Lăsu ca Domnii prototii nostrii în genere, si mai ales cei deincepsă Blasiusul însă insușesc și/sau o prea mare arroganță — vis a vii cu inteligență mireșana se porta contemnativu — si voră a crede, ca numai densu potu, scu, si lise cuvine a face totu!

Candă apoi Domne! de condusorul lor ocei fara programu si principiu se te foresca bunul Ddean, — caci mulți dintra densu pentru ou blidu de linte — si poculu de viu unurecesc, îl năja de datorințele, și obigămințe suale — ba nu arezore se face de risul — si bojocuri acelora — dein a caror mană si demandari primește acelea sfematuri, pentru care nu numai că vendu înțelesile naționale, —

*) Redactioane din Nr. 3 și Gazelei a. c. a. fostu cea de anință, care a desfașuit alegeria si mergerea la Pestă, vedi pag. 10 si corege. — Alii apoi, în contra opinioi Redact, său decisu la alegeri, vedi Nr. 5 Turda etc. Si noi cu munieri remaserau isolati Gazele a servit apoi majorității oportunitățe, că se nu face un alt fiasco, înce nomai în inițiușele orării de la Turda, apoi în totă țără a se scia, ca Red. a fesină în contra. Nu i asia? Unu Domnou inse apostrofa, ca faci confuziea cu alegerile. Vedi Die, ca nălă dreptă. Documentează acésia si mai poternicu, decă preudi. — R.

